

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
Uitzettingen ZEH dividend

Zaaknummer
777581

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 3 maart 2026

Geachte voorzitter,

Op 19 april 2024 heeft u het Afwegingskader inzet dividend Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH) vastgesteld. Hierin is onder meer vastgelegd dat minimaal 80% van de dividenden wordt ingezet om structurele rendementen te bereiken. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door schatkistbankieren, het verstrekken van leningen of het aangaan van deelnemingen waardoor structurele dividendinkomsten worden bereikt.

In deze brief informeren wij u over de uitzettingen vanuit de dividenden die in 2024 en 2025 verkregen zijn en de rendementen die hierop behaald zijn. En willen we u meenemen in een richting voor 2027 en verder.

Dividend 2024

Op 27 september 2024 hebben Provinciale Staten het statenvoorstel "Inzet ZEH dividend **2024**" (zaaknummer 359776) vastgesteld. Hierin is besloten om in dat jaar 90% van het dividend van ZEH toe te voegen aan de reserve ZEH, om daarmee structureel rendement te genereren. Dit 90%-deel betrof € 145 miljoen. In het statenvoorstel is vervolgens besloten om van deze middelen € 45 miljoen in te zetten voor de provinciale liquiditeitsbehoefte, zodat de resterende € 100 miljoen langjarig uitgezet kan worden.

De € 100 miljoen is in 2024 uitgezet in de vorm van langlopende leningen uitgezet bij gemeentes, waterschappen en de schatkist. De gemiddelde looptijd hiervan is 6,2 jaar. Per saldo hebben we de totale € 100 miljoen uitgeleend tegen een gewogen gemiddeld tarief van afgerond 2,38%. Inmiddels is een beperkt deel hiervan afgelost, dat opnieuw is uitgezet, gecombineerd met de nieuwe uitzettingen vanuit het dividend 2025.

Dividend 2025

In de najaarsnota 2025 is een besluit genomen over de inzet van het ZEH dividend **2025**. Hierin is besloten om conform het afwegingskader 80% van het dividend van ZEH (afgerond € 54 miljoen) in te zetten voor het genereren van structureel rendement. Hiervan is € 6 miljoen bedoeld voor een revolverend fonds in samenwerking met het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. De resterende € 48 miljoen is uitgezet bij een waterschap en een gemeente. De gemiddelde looptijd hiervan is 4,7 jaar, tegen een gewogen gemiddeld tarief van afgerond 2,61%.

Stand ultimo 2025

Per saldo krijgen we nu afgerond 2,46% op het totale uitstaande bedrag van € 148 miljoen.

Per 31-12-2025 is het bedrag van de Bestemmingsreserve ZEH op onze balans € 199 miljoen euro. Dit bedrag bestaat uit bovengenoemde dotatie van € 145 miljoen in 2024 en € 54 miljoen in 2025.

Samengevat is dit als volgt ingezet:

- € 148 miljoen langjarige uitzettingen (tegen gemiddeld 2,46%)
- € 45 miljoen voor provinciale liquiditeitsbehoefte

- € 6 miljoen revolverend fonds Svn-fonds; de uitwerking hiervan is nog onderhanden, tot die tijd staan de middelen op onze lopende rekening bij de schatkist (rentetarief daarvan is momenteel 1,93%).

Vooruitblik op te kiezen richting/kaders 2027 en verder

Met de voorgenomen verkoop van onze aandelen EPZ aan het Rijk komt er aanvullend éénmalig een zeer groot bedrag aan ZEH-dividend plus de afkoopsom van de aandelen EPZ beschikbaar. Dat verandert de situatie zodanig dat die er voor pleit om deze kaders te herijken. Daar zijn een aantal redenen voor.

1. De financiële rendementen die op dit moment gerealiseerd worden zijn net gelijk aan of lager dan de inflatie. Netto levert dit dus geen rendement, maar materieel verlies op. Onze reserveposities kunnen ook meegewogen worden bij de herijking van de verdeelsystematiek van het Provinciefonds, als dit gebeurt betekent dat een verlaging van de Provinciefonds uitkering voor Provincie Zeeland.
2. De vermogenspositie is – zeker na de aandelenoverdracht van EPZ – ook bij departementen bekend. Dus als er projecten zijn waarvoor wij subsidie of cofinanciering vragen bij het Rijk, zal naar die vermogenspositie verwezen worden. Een en ander betekent dat de lijn van middelen vastzetten voor rendement materieel niet voldoende werkt en ook niet lang houdbaar zal zijn.
3. Het onderliggend uitgangspunt is dat de middelen waarover wij als Provincie komen te beschikken, maximaal moeten worden geïnvesteerd in de lange termijn van Zeeland. Op grond van bovenstaande overwegingen verwachten wij dat een offensievere investeringsstrategie, die is afgestemd met én geaccordeerd door het Rijk, daar beter in zal functioneren dan de huidige beleidslijn. En ook zal leiden tot een hogere multiplier van externe middelen (Rijk, Europa).

Onze insteek is dat de regio Zeeland en het Rijk in de tweede helft van 2026 een Strategische Agenda vaststellen, die richting kan geven aan investeringen. Wij hopen dat deze strategische agenda opgevolgd kan worden door een gezamenlijke investeringsagenda Zeeland 2050.

Deze investeringsagenda biedt een uitstekend voertuig voor het investeren van ons vermogen/dividend in maximaal maatschappelijk rendement voor Zeeland. De samenwerking die nu is gerealiseerd met het Rijk, biedt immers een aanknopingspunt voor gezamenlijke investeringen op (sleutel)projecten uit de Strategische agenda, die zowel Zeeuwse als nationale belangen dienen. Bovendien gaat het dan om investeringen die de draagkracht van de regio ver overstijgen. Het Rijk zal eerder geneigd zijn in te stemmen met een investeringsagenda wanneer Zeeland daar zelf ook fors middelen voor inzet. Een multiplier door samenwerking met het Rijk is dan zeer wel denkbaar.

Wij hebben daarom het voornemen om u binnenkort een voorstel te doen voor herziening van de kaders rond de inzet van het ZEH-dividend, die zich richten op duurzaam maatschappelijk rendement (met een multiplier door de inzet van het Rijk) voor de toekomst van Zeeland. Voor de bestedingen gaan de gedachten er nu uit om die (gedeeltelijk of grotendeels) te besteden aan (sleutel)projecten die zijn benoemd in de Strategische Agenda, waarvan een conceptversie u separaat wordt toegezonden. In de tussentijd blijven we ook de mogelijkheden onderzoeken om de middelen uit te zetten tegen een gunstig financieel rendement.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.